

UPOZORNENIE VLASTNÍKOV, UŽÍVATEĽOV A SPRÁVCOV POZEMKOV !

Zákon 150/2019 Z. z. z 9. mája 2019, platný od 3.6.2019 a účinný o 1.8.2019 upravuje pre oblasť prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov živočíchov, rastlín, húb a mikroorganizmov obmedzenia držby a nakladania s inváznymi nepôvodnými druhmi; povinnosti a oprávnenia osôb; opatrenia na zamedzenie introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov; informačný systém o výskyte a šírení invázných nepôvodných druhov; pôsobnosť orgánov štátnej správy, štátnych organizácií a obcí; zodpovednosť za porušenie povinností.

JE DÔLEŽITÉ VEDIETĚ, ktoré sú invázne nepôvodné druhy rastlín a živočíchov. Sú to druhy uvedené v národnom zozname, ktorý vydá vláda SR. Ich evidovaný výskyt je dostupný na interaktívnej mape Slovenska a aktualizovaný dňa 1.10.2019

<http://maps.sopsr.sk/mapy/invazky/map.html>.

V našom okolí sú to:

zlatobyl' obrovská (Solidago gigantea)
zlatobyl' kanadská (Solidago canadensi)
pohánkovec / krídlatka (Fallopia sp./ Reynoutria)

Zo zákona vyplývajú povinnosti vlastníkov a správcov pozemkov – odstraňovať invázne nepôvodné druhy a starať sa o pozemok tak, aby sa zabránilo ich šíreniu. V prípade nedodržania povinností hrozia pokuty.

V okresoch Trebišov a Michalovce je už veľa lokalít výskytu invázných nepôvodných druhov, ktoré nielen že ohrozujú biodiverzitu, ale majú aj negatívny vplyv na ľudské zdravie, bezpečnosť a na hospodárstvo, preto je dôležité, aby sa vlastníci, užívatelia a nájomcovia oboznámili s týmto zákonom a postupovali tak, aby sa zamedzilo šíreniu invázných nepôvodných druhov.

Nepôvodné druhy rastlín alebo živočíchov sú také druhy, ktoré na území Slovenska nemajú pôvodný areál rozšírenia a boli na naše územie dovezené alebo sa sem rozšírili z iných krajín. Invázne druhy sú nepôvodné druhy rastlín alebo živočíchov, ktoré majú potenciál sa rýchlo šíriť a negatívne ovplyvňovať populácie našich pôvodných druhov a pôvodné biotopy. Pochádzajú najčastejšie z amerického kontinentu, z Ázie alebo aj iných častí sveta.

Invázne druhy rastlín boli najčastejšie dovezené ako okrasné alebo medonosné rastliny, ktoré sa z parkov a výsadiieb začali rýchlo šíriť do okolia a obsadzovať nové plochy. Majú vysoký reprodukčný potenciál. Dokážu sa rýchlo šíriť vegetatívnym spôsobom (napr. podzemkami) alebo vytvárajú každoročne veľké množstvo semien s vysokou klíčivosťou. Viaceré z týchto druhov v súčasnosti tvoria rozsiahle porasty, najčastejšie popri vodných tokoch, cestách, železničiach, na opustených priestranstvách, ale zasahujú aj do pôvodných rastlinných spoločenstiev (biotopov). V prípade ich masového rozšírenia významne menia charakter biotopov, ohrozujú pôvodné druhy rastlín a vytvárajú homogénne monocenózy. Niektoré sú známe ako alergény (zlatobyle, ambrózia palinolistá), iné vyvolávajú rôzne kožné poranenia (boľševník obrovský). Ich odstraňovanie je veľmi problematické, vyžaduje si systematické niekoľkoročné zásahy, často s nevyhnutným využitím herbicídnych prípravkov, aby sa dosiahli požadované výsledky.

